

Finanstilsynet
Postboks 1187 Sentrum

0107 Oslo

 Finans Norge

Dato: 06.09.2017

Vår ref.: 17-xxx

Deres ref.:

Pilar 2-kravet og forholdsmessig konsolidering av eierandeler i finansforetak som representerer en samarbeidende gruppe

Fra 1.1.17 gjelder et krav om forholdsmessig konsolidering av eierandeler av finansforetak som representerer en såkalt samarbeidende gruppe, forutsatt at eierandelen er på 10-20%. For eierandeler under 10% gjelder samme konsolideringskrav fra 1.1.2018. Dette reiser enkelte praktiske problemstillinger hva gjelder forståelsen av pilar 2-kravet.

Det store antallet finansforetak som har slike eierandeler under 10% er banker som tilhører SREP-gruppe 3 og som dermed vil få sitt pilar 2-krav vurdert kun hvert tredje år. Mange av disse bankene er fra før av ikke å anse som konsern i regulatorisk sammenheng og har derfor fått fastsatt sitt pilar 2-krav på foretaksnivå. Ikrafttreden av reglene om forholdsmessig konsolidering vil medføre at slike banker blir konsern i regulatorisk sammenheng. I forhold til et tidligere fastsatt pilar 2-krav på foretaksnivå vil da følgende problemstillinger oppstå:

- Vil pilar 2-kravet fortsatt kun gjelde på foretaksnivå eller skal det anses å gjelde på konsolidert nivå?
- Konsolideringen vil medføre et økt beregningsgrunnlag i forhold til det beregningsgrunnlaget som det opprinnelige pilar 2-kravet i prosent ble fastsatt på grunnlag av.
- Det opprinnelige pilar 2-tillegget kan tenkes å omfatte tillegg for eierrisiko for beregningsgrunnlag som konsolideres inn og dermed blir det dobbeltregning av kapitalkrav for samme risiko som følge av krav etter både pilar 1 og pilar 2.

Finans Norge

Følgende eksempel kan belyse denne problemstillingen:

Bank A har en 10% eierandel i Kredittforetak B. Balansene til disse to foretakene ser slik ut:

	Bank A	Kreditt B
		(100% basis)
Innskudd Norges Bank	100	
Utlån finansinstitusjoner	200	1 000
Utlån boliglån	8 000	20 000
Utlån SMB	1 000	
Utlån foretak	1 000	
Eierandel i Kreditt B	120	
Andre eiendeler	1 500	1 000
Sum	11 920	22 000

Beregningsgrunnlagene for de samme to finansforetakene, samt konsolidert beregningsgrunnlag blir da slik (Kredittforetak B vist på 10% basis):

	Bank A	Kreditt B	Eliminering	Konsolidert
		10 %		
Innskudd Norges Bank	-	-		-
Utlån finansinstitusjoner	40	20		60
Utlån boliglån	2 800	700		3 500
Utlån SMB	750	-		750
Utlån foretak	1 000	-		1 000
Eierandel i Kreditt B	120	-	-120	-
Andre eiendeler	1 500	100		1 600
Sum	6 210	820	-120	6 910

Kredittforetak B har et pilar 2-krav på 0,5% i dette eksemplet. Banken forutsettes å ha mottatt et pilar 2-krav på 2,5% på foretaksnivå. Gitt at bankens pilar 2 videreføres på konsolidert basis gir det følgende samlede krav til ren kjernekapital på foretaks- og konsolidert nivå:

	Bank A	Kreditt B	Eliminering	Konsolidert
Ren kjernekapital	1 000	150	-120	1 030
Ren kjernekapitaldekning	16,1 %	18,3 %		14,9 %
Pilar 1-krav (4,5%)	279	37		311
Pilar 2-tillegg (2,5% / 0,5%)	155	4		173
Bufferkrav (7,5%)	466	62		518
Samlet kapitalkrav	900	103		1 002

Som følge av konsolideringen øker beregningsgrunnlaget fra 6.210 til 6.910. Det medfører at pilar 2-kravet øker fra samlet 159 til 173 som følge av det økte beregningsgrunnlaget. Dette siste skyldes ikke en reelt økt risiko, men i stedet at uttrykket for bankens risikoeksponering er endret fra en aksjepost på 120 til de relative andeler av kredittforetakets underliggende eiendeler. Dersom bankens opprinnelige pilar 2-tillegg for eksempel også inkluderte pilar 2-tillegg for eierrisiko, så vil pilar 2-kravet ytterligere medføre en dobbeltregning av kapitalkrav for samme risiko.

Hvis vi forutsetter at Bank A ovenfor hadde et pilar 2-tillegg på 84 for eierrisiko i Kredittforetak B, så vil en naturlig omregning av det opprinnelige pilar 2-tillegget på 2,5% (tilsvarende 155) pluss kredittforetakets pilar 2-krav på 0,5% (tilsvarende 4) kunne foretas slik:

Pilar 2-tillegg (2,5% / 0,5%)	159
Pilar 2-tillegg for eierrisiko	87
Resterende pilar 2-tillegg	73
Nytt pilar 2-krav	1,05 %
Effekt av eierrisiko	1,40 %
Kreditt B's pilar2-krav	-0,07 %
Effekt av økt beregningsgrunnla	0,12 %
Bank A's opprinnelige krav	2,50 %

Det justerte pilar 2-kravet blir da på 1,05% (73 av 1.002) av det konsoliderte beregningsgrunnlaget.

For banker i SREP-gruppe 3, som må vente i inntil tre år før det blir fastsatt et nytt pilar 2-krav, blir disse praktiske problemstillingene særlig viktige. Det er Finans Norges oppfatning at bankens samlede reelle risiko ikke endres som følge av at det innføres et nytt regulatorisk krav til konsolidering og rapportering. Det samlede kapitalkravet må da justeres for tekniske endringer i beregningsgrunnlaget og for konsolidering av pilar 1-kravet fra eierskapet i selskap som inngår i den aktuelle samarbeidende gruppen. Finans Norge har samtidig

forståelse for at Finanstilsynet ikke kan foreta en fornyet gjennomgang av pilar 2-kravene for alle banker i gruppe 3 som følge av denne regelverksendringen. Finans Norge vil derfor peke på en mulig alternativ tilnærming som beskrevet ovenfor.

Finans Norge anmoder om en bekreftelse fra Finanstilsynet på at bankene kan tolke og praktisere det mottatte pilar 2-kravet på denne måten frem til det blir fastsatt et nytt pilar 2-krav på konsolidert basis.

Med vennlig hilsen

Finans Norge

Erik Johansen
direktør

Are Jansrud
analysesjef